

หมอกควันทุกข์ของคนเหนือ

ธนวัฒน์ เพ็ชรล่อหลายน

ถ้าใครเป็นคนที่ต้องเผชิญด้วยตัวเองเข้าอย่างจัง และไม่มีโอกาสขยับเบี่ยงหรือหลีกเลี่ยงด้วยทางเลือกในชีวิตมีไม่มากนัก ปัญหาหมอกควันที่เกิดขึ้นทางภาคเหนือช่วงเดือน พ.ย.ของทุกๆ ปี ไม่ต่างอะไรไปจากตกอยู่ในฝันร้ายนานร่วม 4 เดือน

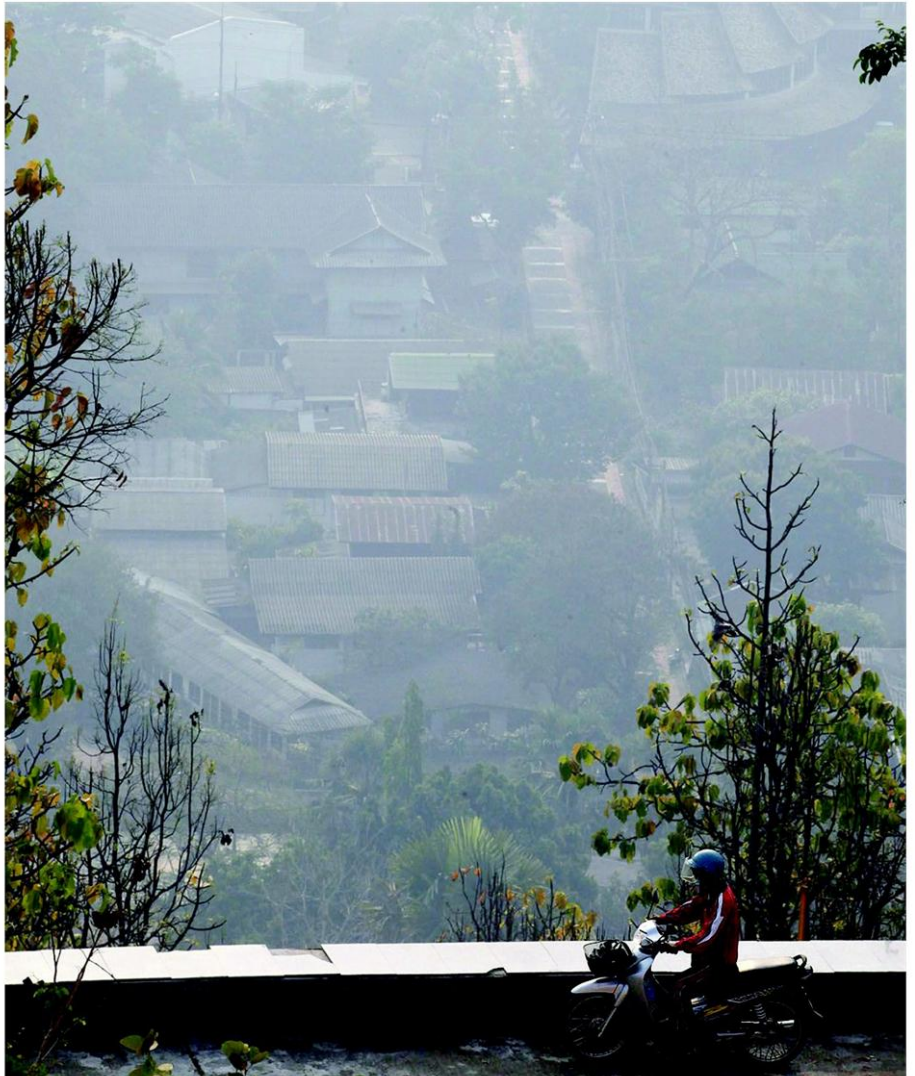
เป็นเวลาจนถึง 1 ใน 3 ของปี ที่ชาวเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน ตาก และพะเยา ต้องมีชีวิตอยู่ท่ามกลางชะตากรรมอันเลวร้าย ทันทีที่ทราบที่ได้รับจากคุณภาพอากาศซึ่งต่ำดิ่งลงต่ำกว่าค่ามาตรฐาน คือความเสี่ยงเกิดโรคทางระบบหายใจ โดยเฉพาะมะเร็ง

ทิพวรรณ ประภามณฑล นักวิจัยอาวุโสศูนย์วิจัยด้านมลภาวะและอนามัยสิ่งแวดล้อม สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระบุว่าพบปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กในพื้นที่เขตนอกเมืองสูงกว่าพื้นที่ในเมือง 2-3 เท่า ที่สำคัญจากการตรวจบัสสภาวะของผู้ที่อาศัยอยู่นอกเมือง ยังพบว่าได้รับสารพีเอเอช (PAH) หรือสารพิษที่เกิดจากการเผามากกว่าผู้ที่อยู่ในเมือง และหากเป็นผู้ที่อยู่อาศัยในจุดที่มีไฟป่า จะพบว่าบัสสภาวะมีสารพีเอเอชสูงกว่าคนทั่วไปถึง 13 เท่า

“สารพีเอเอชเป็นสารที่ก่อมะเร็งได้ โดยคณาจารย์ที่มาร่วมวิจัยได้บ่งชี้ว่าผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่มีมลพิษสูงจะมีความเสี่ยงต่อโรคเฉียบพลันและโรคเรื้อรัง แม้คณะวิจัยจะบอกไม่ได้ว่าคนนั้นจะเป็นมะเร็งเมื่อใด แต่ในอนาคตก็มีความเสี่ยงอย่างมาก”

ในปี 2555 สถานการณ์หมอกควันฉายภาพความเลวร้ายถึงขีดสุดช่วงเดือน มี.ค. คุณภาพอากาศขณะนั้นอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานร่วม 4 เท่า มีรายงานตัวเลขผู้ป่วยในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ พุ่งสูงทะลุ 5 หมื่นราย

ว่ากันตามจริง ปัญหาหมอกควันที่เกิดขึ้นทางภาคเหนือ สำหรับคนกรุงหรือคนในภูมิภาคอื่นๆ แล้ว อาจรู้สึกชินชา ไม่น่าสนใจ และมองว่าไม่ได้หนักหนาสาหัสอะไร แต่ภาพความเดือดร้อนที่สะท้อนผ่านวิถีชีวิตของชาวจีนที่แปรเปลี่ยนไป อาจทำให้ทุกคนต้อง

หันกลับมาจุกคิด

สำนักข่าวเอเอฟพี รายงานสถานการณ์หมอกควันในหนานจิง ในระดับรุนแรงจนประชาชนทุกคนต้องสวมใส่หน้ากาก กระทั่งในงานแฟชั่นโชว์เครื่องประดับ นางแบบต้องสวมใส่หน้ากากเดินแฟชั่นจนกลายเป็นภาพที่ดูพิลึกพิลั่น

คุณภาพอากาศที่เชียงใหม่ตกต่ำถึงขั้นที่รัฐบาลต้องแจ้งเตือนให้เด็กและผู้สูงอายุห้ามออกจากบ้าน แม้แต่ผู้ที่มิสุขภาพแข็งแรงก็ถูกเตือนให้หลีกเลี่ยงการเผชิญกับอากาศนอกสถานพำนักเช่นกัน

กลับมาในประเทศไทย ขณะนี้สัญญาณมรณะได้ก่อร่างขึ้นแล้ว ล่าสุด ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร รักษาการนายกรัฐมนตรี เทินฟ้าสู่ จ.เชียงใหม่ เพื่อประชุมเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันปี 2557 ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นการด่วน

เมื่อปลายสัปดาห์ที่ผ่านมา

หวังว่าจะมีมาตรการที่เข้มข้นและชัดเจนชนิดจับต้องได้ ไม่ใช่เพียงฉาบฉวยของสททการเมืองเท่านั้น

สำหรับข้อแนะนำป้องกันปัญหาจากหมอกควัน ควรหลีกเลี่ยงการอยู่ในสถานที่ที่มีหมอกควันหรือฝุ่นละออง ถ้าจำเป็นต้องอยู่ในสถานที่ที่มีหมอกควันหรือฝุ่นละออง ควรใช้หน้ากากอนามัยชนิดกรอง 3 ชั้นปิดปากและจมูก เพราะจะช่วยป้องกันฝุ่นละอองที่มีขนาดใหญ่กว่า 5 ไมครอนได้

หากจำเป็นต้องอยู่ในสถานที่ที่มีฝุ่นละอองติดต่อกันยาวนาน เช่น เกินกว่าสัปดาห์ หรือเดือน ควรเตรียมความพร้อมด้านการกรองอากาศในที่อยู่อาศัย เช่น ติดระบบกรองอากาศในบ้าน ■